

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden

**Onderzoek bestuur en
samenwerkingsverband**

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 21 mei 2026

Samenvatting

Tenminste eens in de vier jaar onderzoekt de Inspectie van het Onderwijs elk bestuur van een samenwerkingsverband in Nederland. We hebben bij Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden onderzocht of het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast hebben we onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer (zie Onderzoekskader 2021, bijlage 1).

Context

Het samenwerkingsverband omvat negen schoolbesturen met 20 scholen, waarvan twee scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en twee scholen voor praktijkonderwijs. De regio kent veel grensverkeer van leerlingen uit omliggende samenwerkingsverbanden, met name VO Amsterdam-Diemen en VO Zuid-Kennemerland.

Wat gaat goed?

Samenwerking in de regio

Het samenwerkingsverband werkt constructief samen met de vijf gemeenten in de regio. Dit heeft onder andere geresulteerd in een regionale werkagenda over schoolaanwezigheid, het tegengaan van langdurig verzuim en een afwegingskader voor de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp.

Zorgvuldige toelaatbaarheidsprocedure

De procedure voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen verloopt zorgvuldig en voldoet aan de wettelijke voorschriften. De gemiddelde doorlooptijd is twee weken. Ouders worden betrokken bij het proces en consultants van het samenwerkingsverband blijven betrokken na afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring en volgen de plaatsing.

Professionele cultuur

Binnen het samenwerkingsverband is sprake van een professionele cultuur. Het samenwerkingsverband faciliteert scholing en expertisedeling tussen scholen.

Bestuur: Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden

Bestuursnummer: 21622

Nummer samenwerkingsverband VO2709

Gemeenten binnen de regio:

Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn.

Aantal aangesloten schoolbesturen en scholen:

11 besturen met in totaal 20 scholen

Totaal aantal leerlingen in de regio:

ruim 17.800

Scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

- Yuverta Aalsmeer (01OE)
- Hermann Wesselink College (02TE)
- Haarlemmermeer Lyceum (19TI)

Onderzoekperiode: september/ oktober 2025

Deugdelijk financieel beheer

Er is sprake van deugdelijk financieel beheer. De meerjarenbegroting is op hoofdlijnen beleidsrijk en gekoppeld aan de vier focusgebieden uit het ondersteuningsplan.

Wat kan beter?

Formulering beoogde resultaten

De beoogde resultaten in het ondersteuningsplan kunnen scherper en meer meetbaar geformuleerd worden. Dit helpt het bestuur om beter te kunnen vaststellen of de doelen worden bereikt en de middelen doelmatig zijn besteed.

Verantwoording in het jaarverslag

Het jaarverslag is informatief maar kan een meer verantwoordend karakter krijgen. Het bestuur kan aangeven of, en waarom, het tevreden is met de behaalde resultaten.

Formalisering regionale samenwerking

Structurele afspraken over het gebruik van elkaars voorzieningen en over leerlingstromen ontbreken. In het belang van voldoende beschikbaarheid van passende voorzieningen is deze afstemming wenselijk.

Wat moet beter?

Uitvoering en verantwoording intern toezicht

De intern toezichthouder ziet niet actief toe op de naleving van de code Goed Bestuur. Daarnaast verantwoordt het intern toezicht zich niet in het jaarverslag over hun toezicht op recht- en doelmatige besteding van middelen.

Vervolg

Omdat het bestuur grotendeels voldoet aan de basiskwaliteit is er geen aanleiding voor het maken van vervolgfafspraken en volgen we het bestuur en samenwerkingsverband via het reguliere toezicht.

Het bestuur moet wel de vastgestelde tekortkomingen herstellen. Als de tekortkoming(en) niet binnen de gegeven hersteltermijn zijn hersteld kunnen wij (in mandaat namens de minister) een financiële sanctie opleggen – zie de Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het bestuursonderzoek	5
2.	Resultaten bestuursonderzoek	8
	2.1. Realisatie passend onderwijs	9
	2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	13
	2.3. Overige wettelijke vereisten	17
	2.4. Afspraken over vervolgtoezicht	18
3.	Resultaten verificatie-activiteiten	19
4.	Reactie van het bestuur	23

1. Opzet van het bestuursonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in september en oktober 2025 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Werkwijze

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur.

Standaard	Onderzocht
Realisatie passend onderwijs	
RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen	•
RPO2. Regionale samenwerking	•
RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid	•
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we onderzoeks- en verificatie-activiteiten uit. Daarbij betrekken we belanghebbenden bij het samenwerkingsverband.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek hebben we op maat ingericht en bestond uit onderstaande activiteiten.

Documentanalyse

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we documenten van en over het bestuur en samenwerkingsverband geanalyseerd, waaronder het ondersteuningsplan 2022-2026, het jaarverslag 2024, de meerjarenbegroting, managementrapportages en evaluatiedocumenten. Daarnaast hebben we tijdens het onderzoek aanvullende, relevante documenten opgevraagd en geanalyseerd.

Rondetafelgesprekken

Een vast onderdeel van het vierjaarlijks onderzoek bij een samenwerkingsverband is het voeren van rondetafelgesprekken. Gesprekken met ouders, schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen, en met schoolleiders geven ons een beeld van hun ervaringen met het samenwerkingsverband. Ook voerden we gesprekken over de procedure en criteria voor toelaatbaarheidsverklaringen en met vertegenwoordigers van gemeenten.

Verificatie-activiteiten

We hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op drie scholen van het samenwerkingsverband. Met verificatie-activiteiten toetsen we in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en hoe het bestuur daarop stuurt. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op de uitvoering van de afspraken uit het ondersteuningsplan binnen het samenwerkingsverband en op de scholen, en dat het hierop stuurt.

Gesprekken met regiopartners

In dit onderzoek hebben we, naast de rondetafelgesprekken en verificaties, gesprekken gevoerd met ketenpartners in de regio:

- vertegenwoordigers van omliggende samenwerkingsverbanden SWV VO Amsterdam-Diemen, SWV VO Zuid-Kennemerland, SWV PO Haarlemmermeer en SWV PO Amstelronde,
- Leerplicht Haarlemmermeer en
- GGD Amsterdam-Amstelland.

Deze gesprekken voerden we om een volledig beeld te krijgen van de wijze waarop het samenwerkingsverband voorziet in passende onderwijsplekken voor alle leerlingen.

Onderzoeksdag

Op de onderzoeksdag spraken we met het bestuur over het stelsel van kwaliteitszorg, de sturing op uitvoering van het ondersteuningsplan, het dekkend netwerk in de regio, de financiën en de inrichting van de bestuurlijke organisatie. Daarnaast voerden we gesprekken met de intern toezichthouder, de ondersteuningsplanraad en schoolbestuurders. We sloten de onderzoeksdag af met een terugkoppeling van onze bevindingen en oordelen op enkele standaarden aan het bestuur. Na de onderzoeksdag zelf voerden we een (digitaal) gesprek met het bestuur, de accountant en een van de intern toezichthouders over onze oordelen op de overige standaarden.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). We kunnen jaarlijks of op basis van signalen of ontwikkelingen wettelijke vereisten toevoegen aan een onderzoek. Dat is bij dit onderzoek het geval.

Sinds 1 januari 2025 hebben samenwerkingsverbanden de taak te zorgen voor een ouder- en jeugdsteunpunt. We zijn in dit onderzoek nagegaan of het samenwerkingsverband voor wat betreft het ouder- en jeugdsteunpunt voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals beschreven in artikel 2.47a WVO 2020.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur bij ons binnengekomen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het onderzoek op bestuursniveau, inclusief een samenvattend oordeel. De paragrafen 2.1 en 2.2 geven onze oordelen en bevindingen op de standaarden uit respectievelijk de kwaliteitsgebieden Realisatie passend onderwijs en Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Onze bevindingen met betrekking tot de overige wettelijke vereisten staan beschreven in paragraaf 2.3. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in paragraaf 2.4.

In hoofdstuk 3 staan de resultaten van de verificaties op de scholen beschreven. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten bestuursonderzoek

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de onderliggende standaarden.

We stellen vast dat het samenwerkingsverband een dekkend netwerk van onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen op en tussen de scholen weet te realiseren. Het komt voor dat leerlingen voor onderwijs en ondersteuning particuliere voorzieningen bezoeken, waarbij niet wordt voldaan aan de wettelijke vereisten. Wij overwegen een onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van de bestede middelen.

De basis voor bestuurlijke kwaliteit is op orde. Het bestuur werkt planmatig aan de uitvoering van het ondersteuningsplan. De bestuurlijke inrichting voldoet aan de wettelijke eisen. Het intern toezicht houdt echter geen toezicht op de rechtmatigheid van de bestedingen van middelen en ziet niet actief toe op de naleving van de code goed bestuur door het bestuur.

Wij beoordelen de kwaliteit op de zes standaarden als Voldoende. Daarmee is ons eindoordeel over het samenwerkingsverband Voldoende.

2.1. Realisatie passend onderwijs

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

REALISATIE PASSEND ONDERWIJS	O	V	G
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen		•	
RPO2 Regionale samenwerking		•	
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid		•	

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen

Wij beoordelen het dekkend netwerk van voorzieningen als Voldoende. Voor een klein deel van de leerlingen is maatwerk buiten dit aanbod noodzakelijk en daarvoor kiest een aantal scholen voor een particuliere aanbieder. Het samenwerkingsverband kan de scholen tegemoet komen door meer maatwerk mogelijkheden te bieden binnen het onderwijs.

Voor de meeste leerlingen passend onderwijs op een school ...

De scholen bieden voor leerlingen passend onderwijs. Daarbij beschikt een groot deel van de scholen over een trajectvoorziening en over ondersteuningsmiddelen vanuit het samenwerkingsverband. Begeleiders passend onderwijs zijn aanwezig voor het uitvoeren van de basis- en extra ondersteuning. Voor individuele leerlingen kunnen scholen een arrangement aanvragen bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft een brede basisondersteuning ingericht en zet in op inclusiviteit. De vo-vso samenwerking is versterkt, en leerlingen uit het primair onderwijs met een vso-advies zijn deels in het voortgezet onderwijs geplaatst. Dit draagt bij aan de ambitie om meer leerlingen een plek in het reguliere onderwijs te bieden. Het samenwerkingsverband werkt verder aan ontwikkelingen om het dekkend netwerk te versterken.

.. maar particuliere aanbieders lijken onderdeel uit te maken van het dekkend netwerk

Verschillende gesprekspartners geven aan het aanbod bij particuliere aanbieders te zien als onderdeel van het dekkend netwerk. Het bestuur van het samenwerkingsverband geeft aan dat dit niet het geval is. Scholen maken van deze voorzieningen gebruik om voor een klein aantal leerlingen in maatwerk te voorzien.

Uit onze gesprekken stellen we vast dat het mogelijk zo kan zijn dat scholen hun leerlingen zelfs volledig uitbesteden aan een particuliere voorziening. Daarbij nemen deze scholen geen verantwoordelijkheid voor inhoud, vorm en uitvoering van het extern ingekochte aanbod.

De scholen bekostigen deze voorziening met middelen van het samenwerkingsverband. Omdat dit geen geregistreeerde onderwijsvoorziening is, overwegen wij onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van deze bestedingen. De uitkomsten hebben geen invloed op de oordelen van het onderzoek waar dit rapport over gaat.

Alternatief voor particuliere voorziening overwegen

Het samenwerkingsverband kan scholen helpen maatwerk te organiseren door binnen het onderwijs naar mogelijkheden te zoeken. Het samenwerkingsverband kan er desgewenst voor kiezen een bovenschoolse voorziening in te richten en deze te registreren als orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc). Hierdoor vergroot het samenwerkingsverband het dekkend netwerk van voorzieningen, waardoor scholen meer rechtmatige mogelijkheden hebben voor maatwerk.

RPO2. Regionale samenwerking

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het bestuur stemt beleid af met de gemeente, primair onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs alsook met omliggende samenwerkingsverbanden.

Samenwerking met gemeenten

Er is op overeenstemming gericht overleg gevoerd over het ondersteuningsplan. Het samenwerkingsverband werkt constructief samen met de vijf gemeenten in de regio en voert met de gemeenten frequent overleg. De samenwerking heeft geresulteerd in een regionale werkagenda voor langdurig verzuim en schoolaanwezigheid, en een afwegingskader voor de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp.

Knelpunten in de samenwerking betreffen de capaciteit van leerplichtambtenaren en de GGD, en de wachtlijsten voor jeugdhulp. Scholen geven aan dat zij soms lang moeten wachten voordat een gesprek tussen leerling en arts kan plaatsvinden in het kader van de M@zl-aanpak. Scholen die leerlingen uit meerdere gemeenten hebben, ervaren uitdagingen bij het werken met verschillende gemeentelijke procedures.

Gezamenlijke aanpak thuiszitters

We constateren dat het samenwerkingsverband de samenwerking met de gemeenten heeft geïntensiveerd als het gaat om de aanpak van thuiszitters en verzuim, onder andere door het thuiszittersnetwerk. Het samenwerkingsverband zet daarnaast een docent in om thuiszittende leerlingen te bezoeken. Het samenwerkingsverband en de gemeenten verzorgen daarnaast themabijeenkomsten met de schooldirecties over thuiszitters, zodat zij geïnformeerd worden en ervaringen kunnen uitwisselen. Ook vragen loketmedewerkers actief bij scholen informatie op over verzuim.

Samenwerking met omliggende samenwerkingsverbanden

Het samenwerkingsverband werkt samen met omliggende samenwerkingsverbanden voor het gebruik van vso-voorzieningen en plekken bij kleinschalig ondersteund voortgezet onderwijs. Deze samenwerking vindt plaats binnen bestaande netwerken in de provincie Noord-Holland. Op leerlingniveau hebben bestuurders, indien nodig, onderling contact over plaatsing. De samenwerking is grotendeels ad hoc. Structurele afspraken over het gebruik van elkaars voorzieningen, over leerlingenstromen en over capaciteit zijn nog beperkt. Gezien de afhankelijkheid van voorzieningen buiten de regio kan het bestuur aansturen op het verder uitbouwen van deze samenwerking in de regio.

Samenwerking met het primair onderwijs

Het bestuur heeft een intentie tot een formele samenwerkingsovereenkomst met de samenwerkingsverbanden primair onderwijs in de regio. De focus ligt op inclusie, schoolaanwezigheid en het ouder- en jeugdsteunpunt. Op casusniveau verloopt de samenwerking goed. De samenwerking heeft er mede toe geleid dat leerlingen uit het primair onderwijs met een vso-advies voor een deel ook in het reguliere voortgezet onderwijs zijn geplaatst.

Samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs

Het samenwerkingsverband werkt samen met het middelbaar beroepsonderwijs. Een voorbeeld van deze samenwerking betreft leerlingen die relatief jong (15 jaar) naar het mbo overstappen. Het samenwerkingsverband heeft het aanbod in het voortgezet onderwijs voor deze leerlingen verbeterd, waardoor zij passender begeleid kunnen worden bij de overgang naar het mbo.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende.

Advisering over ondersteuningsbehoeften

Wanneer scholen vragen hebben over de ondersteuningsbehoeften van leerlingen, kunnen zij terecht bij het regioloket. Dit loket adviseert over ondersteuningsbehoeften van leerlingen. De scholen hebben eveneens waardering voor de multidisciplinaire overleggen waarbij het samenwerkingsverband aansluit. De scholen en ouders die wij spraken zijn tevreden over de adviezen die zij van het samenwerkingsverband krijgen. Zij waarderen de bemiddelende rol van het samenwerkingsverband en de informatie over het aanbod van voorzieningen in de regio.

Beoordeling toelaatbaarheidsverklaringen

De procedure voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen verloopt zorgvuldig en voldoet aan de wettelijke voorschriften. Het regioloket van het samenwerkingsverband controleert de aanvragen op volledigheid en inhoud. Bij twijfel voert het loket overleg met collega's van het samenwerkingsverband, met name bij toelaatbaarheidsverklaringen voor de categorieën midden en hoog. De gemiddelde doorlooptijd voor de aanvragen is twee weken. Consulents van het samenwerkingsverband blijven betrokken na afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring en volgen of de leerling wordt geplaatst op een vso-school. Het samenwerkingsverband denkt al actief mee bij schoolverlaters van de basisschool en betreft ouders actief bij het proces.

Het samenwerkingsverband hanteert criteria voor de toelaatbaarheidsverklaring. Dit afwegingskader is ook bruikbaar om het gesprek met scholen of ouders aan te gaan als niet iedereen op dezelfde lijn zit.

2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband geeft duidelijk richting aan het beleid uit het ondersteuningsplan. Het bestuur kan echter wel zorgen voor een betere koppeling tussen de middelen en specifieke doelen.

Ondersteuningsplan en stelsel van kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband heeft duidelijke missie, visie en kernwaarden geformuleerd die richting geven aan het beleid. Er is veel draagvlak voor het beleid van het samenwerkingsverband binnen de scholen en bij de betrokken partners. Het samenwerkingsverband heeft in het ondersteuningsplan 2022-2026 vier focusgebieden beschreven: de leerling, professionaliteit, kwaliteit, en samenhang onderwijs-jeugdhulp. Het bestuur werkt planmatig aan de uitvoering van het ondersteuningsplan via jaarplannen. Het bestuur verzamelt informatie om zicht te hebben op de realisatie van het ondersteuningsplan en werkt aan verbetering van dit zicht. Hiervoor voerde het bestuur een registratiesysteem in, maar dit blijkt veel meer werk van scholen te vragen dan voorzien. Het bestuur beraadt zich daarom op een andere systematiek voor het verzamelen van informatie over de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Het bestuur kan de beoogde resultaten scherper en beter meetbaar formuleren. Dit geeft aan alle betrokkenen meer duidelijkheid waar naartoe te werken en kan het bestuur helpen om beter te evalueren of de doelen worden bereikt.

Het samenwerkingsverband heeft het dekkend netwerk in beeld gebracht en daarbij vastgesteld dat er uitdagingen in beschikbaarheid zijn. Het bestuur werkt samen met omliggende samenwerkingsverbanden aan een dashboard voor beter zicht op leerlingenstromen. Dit dashboard moet het samenwerkingsverband helpen om beter te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en beschikbaarheid in de regio.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is op hoofdlijnen beleidsrijk. Het bestuur heeft een planning- en controlcyclus. De middelen zijn gekoppeld aan de vier focusgebieden uit het ondersteuningsplan. Aan deze focusgebieden zijn doelen gekoppeld. Het bestuur kan de koppeling tussen middelen en doelen verbeteren door de middelen explicieter aan specifieke doelen te koppelen. Hierdoor wordt beter zichtbaar of de middelen doelmatig worden besteed en of er voldoende middelen zijn om de strategische doelen te bereiken.

Het samenwerkingsverband hanteert een schoolmodel waarbij het grootste deel van de middelen via de schoolbesturen naar de scholen gaat. Het samenwerkingsverband is in gesprek met directeuren, bestuurders en medewerkers uit de ondersteuning over een mogelijk andere verdeling van de ondersteuningsmiddelen. Deze gesprekken verlopen constructief.

Risico's en intern risicobeheersingssysteem

De beschrijving van de risico's en het interne risicobeheersingssysteem in het jaarverslag is duidelijk. Er is ruimte voor verbetering door een koppeling te maken tussen specifieke risico's en bijbehorende beheersmaatregelen. Bij het interne risicobeheersingssysteem kan het bestuur de behaalde resultaten opnemen in het jaarverslag.

Bestuurlijke inrichting

Het samenwerkingsverband is een stichting met een organieke scheiding tussen het bestuur en toezicht en een directeur-bestuurder die verantwoordelijk is voor de uitvoering. Daarnaast heeft de raad van toezicht een auditcommissie, een kwaliteitscommissie en een remuneratiecommissie. De raad van toezicht bestaat uit schoolbestuurders en een onafhankelijk technisch voorzitter om het onafhankelijk functioneren te bewaken. De raad van toezicht heeft een intern toezichtkader opgesteld waarin deze principes en procedures zijn uitgewerkt. Hiermee voldoet het bestuur aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de bestuurlijke inrichting.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het toezicht op de code Goed Bestuur moet beter.

Sturing op uitvoering ondersteuningsplan

Het bestuur stuurt op de realisatie van het ondersteuningsplan. Het bestuur voert gesprekken met scholen over de bijdrage van scholen aan de doelen van het samenwerkingsverband en over de verantwoording van ondersteuningsmiddelen. Het bestuur heeft de knelpunten in het dekkend netwerk in beeld gebracht en werkt samen met schoolbesturen aan verbeterplannen. Zo voert het bestuur gesprekken over het inrichten van maatwerkklassen waar ook andere scholen gebruik van kunnen maken.

Het samenwerkingsverband verbindt scholen en zorgt actief voor expertisedeling. Zo zijn er netwerken ingericht voor schoolleiders, teamleiders, ondersteuningscoördinatoren en begeleiders passend onderwijs. Het samenwerkingsverband faciliteert daarnaast scholing en themabijeenkomsten voor de uitvoerders binnen de scholen. Binnen de scholen is duidelijk zichtbaar dat er draagvlak is voor het beleid van het samenwerkingsverband.

Professionele cultuur

Binnen het samenwerkingsverband is sprake van een professionele cultuur. Er is veel energie en bereidheid om samen te leren en kritisch te zijn naar elkaar. Dit constateren wij ook in de gesprekken met de verschillende organen.

Ondersteuningsplanraad functioneert,...

De ondersteuningsplanraad (opr) functioneert als klankbord voor het bestuur en is tevreden over de transparantie en toegankelijkheid van het bestuur. De opr zegt voldoende gefaciliteerd te worden door het bestuur, bijvoorbeeld met een notulist, goede informatievoorziening en scholingsmogelijkheden. Daarnaast voelt de opr zich intern serieus genomen als tegenspraak orgaan van het bestuur en voert het twee keer per jaar overleg met de raad van toezicht.

...maar de bezetting is niet in orde

De opr bestaat uit afgevaardigden vanuit de medezeggenschapsraden van de scholen. De opr geeft aan dat ze een vertegenwoordiging willen van zeven schoolbesturen. Op het moment van het onderzoek is er een uitstaande vacature. Met een volledige bezetting zou dit inhouden dat er geen evenredige vertegenwoordiging is van ouders en personeelsleden. Formeel voldoet de inrichting dan niet volledig aan de vereiste evenredige verdeling. In de praktijk is de bezetting momenteel wel evenredig met drie ouders en drie personeelsleden. Het samenwerkingsverband kan de formele inrichting (helpt oudergeleding en de andere helpt personeelgeleding) in overeenstemming brengen met de praktijk.

Mogelijk nader onderzoek naar onrechtmatige bestedingen

Het samenwerkingsverband heeft in 2020 een contract met een particuliere aanbieder afgesloten. Wij zullen naar vermoedelijke onrechtmatigheid een afzonderlijk, specifiek onderzoek uitvoeren. De verwachte uitkomsten van dit onderzoek staan het oordeel Voldoende op deze standaard niet in de weg.

Toezicht op naleving code goed bestuur

De intern toezichthouder ziet niet actief toe op de naleving van de code goed bestuur door het bestuur, terwijl daar wel aanleiding voor is. Zo publiceert het bestuur wel de statuten en het jaarverslag op de website, maar niet het bestuursreglement, de klokkenluidersregeling en de integriteitscode. Dit zijn verplichte bepalingen in de code goed bestuur. Hier had de raad van toezicht het bestuur op moeten

wijzen. Daarnaast is de professionalisering van de raad van toezicht niet systematisch ingericht. Professionalisering gebeurt op basis van wat men op dat moment nodig vindt, en niet op basis van een jaarlijkse inventarisatie met een plan en uitvoering daarvan. Het bestuur verantwoordt zich dus niet voldoende over het afwijken van de code voor goed bestuur in het jaarverslag en daar had de intern toezichthouder het bestuur op moeten aanspreken. Het bestuur krijgt een herstelopdracht om het toezicht op naleving van de code goed bestuur te verbeteren (artikel 3.3, tweede lid, onder b, WVO 2020).

Onafhankelijk functioneren intern toezicht

Hoewel we geen aanleiding hebben om te zien dat het intern toezicht zijn toezicht niet onafhankelijk uitvoert, zien we hier wel risico's met de werkwijze van het bestuur. Zo zat één schoolbestuurder in de werkgroep die een advies opstelde over het nieuwe allocatiemodel. Wij geven het bestuur en de raad van toezicht mee hier alert op te zijn en in de praktijk een duidelijkere scheiding tussen de rollen van schoolbestuurder en intern toezichthouders aan te brengen.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het bestuur zorgt voor evaluatie en verantwoordt zich daarover. Ook voert het bestuur de dialoog met de stakeholders. Het jaarverslag moet informatiever.

Evaluatie en verantwoording kan scherper

Het bestuur evalueert de voortgang van het ondersteuningsplan via trimesterrapportages en najaars- en voorjaarsgesprekken met scholen. Het bestuur voert het gesprek met scholen en schoolbesturen op basis van hun verantwoordingen aan het samenwerkingsverband. De scholen verantwoorden hoe zij de middelen die zij van het samenwerkingsverband hebben gekregen besteden, maar het is niet altijd duidelijk welke doelen hiermee behaald zijn. De informatie die scholen aanleveren kan op dit punt worden verbeterd. Evaluatie over arrangementen vindt plaats, maar de evaluatie van basis- en extra ondersteuning kan beter zichtbaar worden gemaakt. Door vooraf meetbare doelen aan de scholen mee te geven wordt zichtbaar of de middelen doelmatig zijn besteed.

Het jaarverslag is informatief maar kan een meer verantwoordend karakter krijgen als het bestuur de behaalde resultaten afzet tegen de vooraf beoogde resultaten. Daarvoor is het zaak dat het bestuur meer concrete beoogde resultaten formuleert.

Verantwoording door het intern toezicht is niet volledig

De raad van toezicht (rvt) geeft aan onvoldoende zicht te hebben of scholen de middelen rechtmatig besteden, in het bijzonder waar het gaat om de bekostiging van particuliere aanbieders. De raad van toezicht beoordeelt de inzet van middelen primair op doelmatigheid

en beschouwt deze daarmee vervolgens dan ook als rechtmatig. De intern toezichthouder moet in zijn verantwoording toelichting geven hoe hij het toezicht op rechtmatige en doelmatige besteding uitvoert en wat zijn conclusies zijn. Het bestuur krijgt een herstelopdracht om het toezicht op rechtmatigheid te herstellen (artikel 3.3, tweede lid, onder c, WVO 2020).

Dialog

Het bestuur voert de dialoog met de opr, schoolbestuurders en gemeenten. Het bestuur organiseert daarnaast twee keer per jaar het overleg tussen de raad van toezicht en de opr. De raad van toezicht voert de dialoog met het bestuur over onder andere het formuleren van beoogde resultaten, wat de raad van toezicht moet helpen in zijn intern toezicht op doelmatige besteding. We zien terug dat het bestuur het beleid aanscherpt op basis van de gevoerde dialoog.

2.3. Overige wettelijke vereisten

We hebben vastgesteld dat het samenwerkingsverband een ouder- en jeugdsteunpunt heeft ingericht dat ouders en leerlingen informeert en ondersteunt. Het steunpunt signaleert relevante ontwikkelingen ten behoeve van de beleidsontwikkeling van het samenwerkingsverband.

Dit steunpunt is echter nog niet bij alle scholen en ouders bekend. Het samenwerkingsverband kan de bekendheid van het steunpunt vergroten.

2.4. Afspraken over vervolgtoezicht

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Bestuur		
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur De intern toezichthouder ziet niet actief toe op de naleving van de code goed bestuur door het bestuur (artikel 3.3, tweede lid, onder b, WVO 2020).	Het bestuur zorgt ervoor dat de intern toezichthouder actief toeziet op de naleving van de code goed bestuur.	We gaan in het jaarverslag 2026 na of het herstel is gepleegd.
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog Informatie in het jaarverslag, van de intern toezichthouder, over hoe toezicht wordt gehouden op rechtmatige en doelmatige besteding van rijksmiddelen en de verantwoording over de bereikte resultaten is ontoereikend (artikel 3.3, tweede lid, onder c, WVO 2020).	De intern toezichthouder legt in het eerstvolgende jaarverslag verantwoording af over het gevoerde toezicht op de besteding van de middelen.	We gaan in het jaarverslag 2026 na of het herstel is gepleegd.

3. Resultaten verificatie-activiteiten

Wij hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op drie scholen uit het samenwerkingsverband (swv). Tijdens verificatie-activiteiten gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

We zijn deze afspraken nagegaan op de volgende scholen:

- Dunamare Onderwijs, Haarlemmermeerlyceum Zuidrand Dalton (19TI|05);
- Yuverta, Yuverta Vmbo Aalsmeer (01OE|21);
- Cedergroep, Hermann Wesselink College (02TE|00).

We hebben met de scholen gesproken over onderstaande thema's gebaseerd op afspraken uit het ondersteuningsplan 2022-2026 en gebaseerd op de uitkomsten van de rondetafelgesprekken:

- basisondersteuning en de relatie tot extra ondersteuning;
- advisering en expertisedeling tussen de scholen onderling en het swv;
- zorgwekkend verzuim en thuiszitters;
- afstemming met externe partners over extra ondersteuning;
- het Ouder- en jeugdsteunpunt.

Bevindingen

Voorzieningen voor basis- en extra ondersteuning zijn aanwezig op de scholen

Volgens het ondersteuningsplan 2022-2026 heeft elke school een trajectvoorziening ingericht. Scholen zelf kiezen hoe zij vormgeven aan deze voorziening. Op alle de scholen die wij bezochten was een trajectvoorziening ingericht afgestemd op de behoeften van de leerlingenpopulatie. Begeleiders passend onderwijs zijn op alle drie de scholen aanwezig voor het uitvoeren van de basis- of extraondersteuning vanuit deze voorziening. Op alle drie de scholen is de trajectvoorziening, naast individuele leerlingbegeleiding, ook ingesteld op advisering aan mentoren en voor het inzetten van trajecten op maat in groepen/klassen. Deze ontwikkeling van hoofdzakelijk individuele leerlingbegeleiding naar meer ondersteuning van mentoren/docenten en begeleiding in de klas sluit aan bij de ontwikkeling die het samenwerkingsverband nastreeft. Handelingsgericht werken vanuit het ontwikkelingsperspectief (opp) is een speerpunt in het ondersteuningsplan. Uit onze verificaties bleek echter dat de term handelingsgericht werken weinig leeft en geen duidelijke invulling heeft.

De grens tussen basis- en extra ondersteuning kan duidelijker. Uit de gesprekken die wij voerden bleek dat op de scholen niet duidelijk is

wanneer leerlingen een opp krijgen, of komt deze grens niet overeen met hoe dit in de schoolgids is geformuleerd. Het samenwerkingsverband kan beter met de scholen afstemmen waar deze grens ligt en wanneer leerlingen dus een opp moeten krijgen.

Scholen onderschrijven de ambitie naar inclusiever onderwijs en onderwijs meer nabij. Scholen onderzoeken hoe zij daar vorm aan kunnen geven. Op één school zagen wij daarvan al een concrete uitwerking in de vorm van een maatwerkklas en pilot om leerlingen met een vso-advies een plek in regulier onderwijs te bieden in de toekomst. Scholen geven ook aan risico's te zien. Het is belangrijk dat het samenwerkingsverband daar oog voor heeft en goed nagaat welke randvoorwaarden docenten en mentoren nodig hebben zodat zij goed voorbereid zijn op de verdere invoering van inclusief onderwijs.

Scholen ervaren grotendeels een dekkend netwerk van voorzieningen. Dit dekkend netwerk van voorzieningen bestaat voor de scholen ook uit het aanbod van particuliere aanbieders. Twee scholen missen aanbod op havo en vwo-niveau bij het vso (voornamelijk voor leerlingen met internaliserende problematiek).

Scholen zijn er mee bekend dat zij het opp dienen te registreren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD). De scholen zijn er eveneens mee bekend dat zij, in sommige gevallen, een afwijking op de onderwijstijd (AOT) moeten aanvragen bij de inspectie wanneer een leerling niet het volledige onderwijsprogramma volgt en daarmee de wettelijke verplichte onderwijstijd niet krijgt. Echter komt het aantal geregistreerde opp's en aanvragen AOT niet altijd overeen met het daadwerkelijke aantal leerlingen op de scholen die dit hebben. Wij hebben met de desbetreffende scholen afgesproken dat zij nagaan hoe dit kan en alsnog te zorgen voor de juiste registratie en/of aanvraag.

Het samenwerkingsverband zorgt voor advisering en expertisedeling

Uit onze verificaties blijkt dat het samenwerkingsverband scholen adviseert en zorgt voor expertisedeling. Scholen zijn tevreden over de bereikbaarheid van het regioloket. De rol van het samenwerkingsverband in de mdo's vinden zij belangrijk. Het samenwerkingsverband treedt op als onafhankelijke partij tussen ouders en school en informeert de scholen over het aanbod van voorzieningen in de regio. Het samenwerkingsverband verbindt scholen en zorgt zo voor expertisedeling. Zo richtte het samenwerkingsverband netwerken in voor schoolleiders, teamleiders, ondersteuningscoördinatoren en voor de begeleiders passend onderwijs. Het samenwerkingsverband zorgt voor scholing, themabijeenkomsten en expertisedeling tussen scholen. Een voorbeeld van expertisedeling is het in contact brengen van reguliere scholen, het vso en mbo.

Zorgwekkend verzuim en thuiszitters, preventieve aanpak door sturing op schoolaanwezigheid

Scholen zien een toename in zorgwekkend verzuim. Zij streven ernaar verzuim preventiever aan te pakken. Dat houdt in een betere registratie van verzuim en sneller actie bij beginnend verzuim, ook als dat geoorloofd is. Scholen gebruiken daarbij een beslisboom, ontwikkeld door het samenwerkingsverband. Scholen geven het aantal thuiszitters door aan het samenwerkingsverband en bespreken deze in de najaars- en voorjaarsrapportages. Scholen spreken uit dat zij graag zien dat de leerplichtambtenaar eerder betrokken is bij (geoorloofd) verzuim zodat scholen samen met de leerplicht preventiever werken aan het voorkomen van zorgwekkend verzuim.

Afstemming met externe partners over extra ondersteuning verloopt wisselend

Alle drie de scholen hebben last van de beperkte capaciteit van de leerplichtambtenaar en de GGD. Ook geven zij aan moeilijk in onderwijs te kunnen voorzien zolang leerlingen op de wachtlijst staan voor jeugdzorg. Scholen die leerlingen uit veel gemeenten hebben ervaren problemen bij het moeten werken met de verschillende procedures van elke gemeente. Het is bekend dat het samenwerkingsverband hierover gesprekken voert met gemeenten, maar deze leveren in de onderwijspraktijk nog te weinig op. Scholen zijn bijvoorbeeld te spreken over de M@Zl-aanpak maar moeten soms te lang wachten op een gesprek tussen leerling en arts. Vrijwel elke thuiszitter (deels of volledig) krijgt, als dat mogelijk is, onderwijs en/of zorg. Scholen maken dan vaak gebruik van particuliere voorzieningen.

Afstemming met particuliere voorzieningen moet beter

Het samenwerkingsverband heeft de ambitie dat elke leerling onderwijs krijgt. Om dit te realiseren maken scholen gebruik van particuliere voorzieningen waar leerlingen individuele trajecten kunnen volgen. Uit onze verificaties bleek dat scholen deze voorzieningen ervaren als een onderdeel van het dekkend netwerk en vallen onder onderwijstijd. Het is belangrijk dat scholen de ontwikkeling van leerlingen blijven monitoren wanneer leerlingen het onderwijs volledig of deels volgen op een particuliere voorziening. Dit is nu niet altijd het geval. Scholen voelen deze verantwoordelijkheid niet meer wanneer er een grote kans is dat de leerling niet terugkeert naar de eigen school. Het is belangrijk dat ook in deze gevallen de ontwikkeling goed gemonitord wordt ten behoeve van een ononderbroken ontwikkeling. Het is ook belangrijk dat er zicht is op de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding die geboden wordt op deze particuliere voorzieningen. Uit onze verificaties bleek dat de ondersteuningscoördinatoren of begeleiders passend onderwijs de ontwikkeling wel monitoren wanneer er duidelijke afspraken zijn over de terugkeer en ingroei van de leerling op de eigen school, in dat geval bezoeken zij de leerlingen ook op deze voorzieningen.

Ouder- en jeugdsteunpunt nog niet overal bekend

Uit ons gesprek met ouders en onze gesprekken op scholen bleek dat dit steunpunt niet overal bekend is. Overigens waren er ook scholen waar dit wel bekend is. Een enkele school heeft het steunpunt opgenomen in de schoolgids. Het samenwerkingsverband kan er nog beter voor zorgen dat het ouder- en jeugdsteunpunt op alle scholen bekendheid krijgt.

Conclusies

Wij stellen vast dat:

- De bezochte scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan grotendeels naleven;
- Het beeld dat het bestuur van het samenwerkingsverband heeft over de verificatie thema's grotendeels overeenkomt met onze bevindingen;
- De scholen de samenwerking, het advies en de rol van het swv bij professionaliseringsactiviteiten en uitwisseling van expertise als positief waarderen;
- Het samenwerkingsverband op thema's nog meer kan doen voor de scholen;
- De scholen particuliere voorzieningen beschouwen als een onderdeel van het dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen;
- De scholen de ontwikkeling van individuele leerlingen bij particuliere voorzieningen niet altijd monitoren.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband en de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Aanvankelijk beoordeelde de Inspectie SWVAM met een voldoende op vijf van de zes standaarden en een onvoldoende op RPO1. In tweede instantie, na kennis te hebben genomen van onze reactie en zienswijze op het 1e conceptrapport, geeft de Inspectie ook op RPO1 een voldoende. Uiteraard zijn wij daar tevreden over en zien we dat als een bevestiging voor de investeringen die we doen en onze manier van werken die in hoge mate een ontwikkelingsgericht en een netwerkkarakter heeft.

Niettemin nemen wij ons de kritische blik van de Inspectie op RPO1 ter harte. Ondanks het omzetten van het oordeel naar een voldoende, blijft het beleid van SWVAM ten aanzien van individuele maatwerktrajecten een aandachtspunt. Misschien minder bekeken vanuit de verantwoordelijkheid van SWVAM, maar juist meer vanuit de verantwoordelijkheid van de scholen.

De Inspectie reflecteert immers kritisch op de inzet van particuliere partijen als onderdeel van het dekkend aanbod van SWVAM. In het oordeel van de Inspectie wijst dit erop dat er voor leerlingen die een maatwerktraject volgen geen passende plek is.

In de visie van SWVAM beschouwen we de inzet van deze partijen niet als bewust gekozen onderdeel van het dekkend aanbod, maar een uit behoefte ontstane situatie. Graag lichten we dit nader toe.

Binnen SWVAM constateerden we al enige tijd dat het aantal maatwerktrajecten, grotendeels door SWVAM ingekocht bij particuliere aanbieders, opliep. Uit de inventarisatie en de verkenning die we daarop deden, kwam naar voren dat het in vrijwel alle gevallen gaat om leerlingen die in een situatie van langdurig verzuim terecht waren gekomen. Doordat er geen andere alternatieven waren om aan deze leerlingen een terugkeerprogramma te bieden, nam SWVAM de verantwoordelijkheid voor deze maatwerktrajecten, in het belang van deze leerlingen. Als we dat niet zouden doen, zou de afstand tot hervatting van schoolgang nog groter zijn geworden. In onze ervaring geeft het moeten inzetten van particuliere partijen niet direct aan dat er voor deze leerlingen geen passende plek is. In veel gevallen gaat het om ingeschreven leerlingen, die een plek op een school hebben. Het knelpunt is vaak niet de plek, maar de gang naar school. Hierbij spelen de kenmerken of het aanbod van de school wel eens mee als factoren die belemmerend ervaren worden. Dat geeft, in de ervaring van SWVAM, niet automatisch aan de beschikbare plek geen passende plek is. Hoewel dat in individuele gevallen wel eens het geval is.

Dat we in deze situaties gebruik maken van particuliere aanbieders, komt doordat ambulante interventies nodig zijn om de leerlingen weer in staat te stellen een onderwijsprogramma te volgen, daarbij de

juiste ondersteuning te krijgen en de weg terug naar school open te kunnen krijgen. Dit gaat altijd in samenwerking met de school van inschrijving die verantwoordelijk blijft voor het verzorgen van onderwijs en in het ontwikkelingsperspectiefplan beschrijft hoe dit vormgegeven wordt tijdens de behandeling.

We zijn ons ervan bewust dat dit geen ideale situatie is, maar het belang van de leerlingen weegt op dat moment het zwaarst. We hebben en hadden overigens geen trajecten lopen zonder onderliggende afspraken, overeenkomsten en een OPP of handelingsplan. In onze ogen maakt dat deze inzet doelmatig. We erkennen niettemin dat een deel van deze trajecten onvoldoende voldoet aan de eisen die op grond van wettelijke bepalingen gesteld worden. We gaan dit herstellen door met en voor de scholen de richtlijnen voor maatwerktrajecten scherper te definiëren.

In het algemeen was het oplopen van deze trajecten, bekostigd door SWVAM, medio 2025 al aanleiding om tot nieuw beleid te gaan komen. Met name leidde dit toen tot een hernieuwde evaluatie van ons allocatiemodel, met de bedoeling om tot een bijstelling te komen. Eén van de uitwerkingen van het nieuwe allocatiemodel is het dichter bij de scholen onderbrengen van de maatwerktrajecten. Er zijn al scholen bezig met het opstarten van een maatwerkklas om in te spelen op deze complexe groep thuiszitters.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van individuele maatwerktrajecten, het voldoen aan de vereisten en de bekostiging komt hiermee grotendeels bij de scholen te liggen. Binnen het schoolmodel blijft SWVAM wel systeemverantwoordelijk voor borging van kwaliteit, rechtmatigheid en toegankelijkheid. Het nieuwe allocatiemodel wordt in juni 2026 vastgesteld. We voegen het dan als addendum aan het nieuwe Ondersteuningsplan '26-'30 toe.

Parallel aan de bijstelling van de allocatie loopt ook een traject om tot verdere professionalisering van het gebruik van het OPP te komen. Veel scholen doen hier aan mee en werken aan verbetering van hun interne OPP-beleid. Dit is een vervolg op de herziening van de afspraken over de basisondersteuning, die we in 2024 vaststelden. Deze ontwikkeling zal ons ook helpen om het proces rond individuele maatwerktrajecten beter in te richten.

Ten aanzien van de herstelopdrachten voor het intern toezicht op rechtmatigheid en op de code goed bestuur, het volgende. Het lag reeds in de planning om in het schooljaar '25-'26 een uitgebreide zelfevaluatie te doen van het intern toezicht. De laatste evaluatie was begin 2024 en leverde een blauwdruk voor een vernieuwd toezichtkader op. Dit is toen niet geëffectueerd omdat er tot dan toe voldoende tevredenheid bestond over de rolscheiding van de bestuurders in hun bestuurlijke en hun RvT-rol. Gezien het belang van

deze rolscheiding en de risico's die dit met een niet volledig onafhankelijke RvT met zich meebrengt herhalen we de evaluatie van begin 2024. Vanzelfsprekend nemen hierin nadrukkelijk de huidige kritische punten van de Inspectie mee.

De begeleide sessie van de zelfevaluatie van de RvT vond overigens eind maart 2026 plaats. De uitkomsten daarvan worden verwerkt in een voorstel voor het doen van een aantal aanpassingen in het intern toezicht. Besluitvorming daarover vindt in de loop van 2026 plaats.

Wat betreft de specifieke herstelopdracht rond het intern toezicht op de rechtmatigheid, benadrukt het bestuur van SWVAM dat er elk jaar een startgesprek gevoerd wordt van het bestuur, de controller en een vertegenwoordiging van de auditcommissie met de accountant. In dit startgesprek geven bestuur en auditcommissie specifieke aandachtspunten aan de accountant mee. Gezien het oordeel van de Inspectie, zullen we in de wisselwerking tussen bestuur, controller en intern toezicht meer scherpte en alertheid aanbrengen. Vanaf verslagjaar 2026 wordt rechtmatigheid een expliciet toetsingsonderdeel binnen de rapportages van controller en accountant aan auditcommissie en RvT.

Bijlage: Zienswijze bestuur

Op twee punten is het bestuur van SWVAM het niet eens met de bevinding van de Inspectie.

In de eerste plaats betreft dat de positie van de individuele maatwerktrajecten in het dekkend aanbod. Hoewel dit voor de Inspectie geen invloed heeft op het oordeel over RPO₁, wordt het wel benoemd als mogelijk onrechtmatige inzet van onderwijsmiddelen. Zoals ook in de reactie hierboven benoemd is, is de inzet van individuele maatwerktrajecten voor SWVAM geen bewuste beleidskeuze geweest. Met uitzondering van de inzet van Digibende. Het is ontstaan uit behoefte en het ontbreken van geschikte alternatieven op korte termijn. Om die reden hebben we het zelf ook als knelpunt geïdentificeerd en zoeken we naar een betere inrichting hiervoor. Individueel maatwerk zal voor sommige leerlingen nodig blijven. We houden daarbij in eerste instantie de doelmatigheid van deze inzet voor ogen, omdat het belang van de leerlingen voorop staat. We vinden het jammer dat de Inspectie daarbij juist vooral oog heeft voor de rechtmatigheid. Zeker nu de nieuwe wet ruimte voor maatwerk eraan komt.

Waar het specifiek de inzet van Digibende betreft, benadrukken we dat het gaat om aanvullende extra ondersteuning. Deze wordt altijd planmatig georganiseerd, in nauwe samenspraak met de school van inschrijving. De school blijft dan ook verantwoordelijk voor het aanbieden van een passend onderwijsprogramma. Tevens is in het afgesproken plan altijd opgenomen op welke manier en op welke termijn gestreefd wordt naar terug groei in een passende onderwijsplek.

De aankomende wet ruimte voor maatwerk maakt het voor scholen en voor samenwerkingsverbanden zelfs mogelijk om hiervoor particuliere aanbieders in te schakelen.

Niettemin zal het toekomstige beleid van SWVAM erop gericht zijn om de inzet van particuliere aanbieders binnen het dekkend aanbod zo minimaal mogelijk te houden. Dit op een verantwoorde manier inregelen kost nog enige tijd. De suggestie om te overwegen een OPDC te gaan inrichten, is voor SWVAM geen logische keuze, aangezien we in ons nieuwe ondersteuningsplan juist de ontwikkeling van inclusieve leeromgevingen willen stimuleren.

De belemmeringen die leerlingen ervaren of tegenkomen om weer op school terug te keren, zijn doorgaans van psychosociale of systemische aard. In meerdere situaties zorgen wachttijden in de jeugdzorg of jeugd-ggz ook voor het oplopen van de duur van schoolafwezigheid. Vaak is eerst een behandeltraject nodig om schoolgang weer mogelijk te maken. Een maatwerktraject kan dan wel eens voor een overbrugging zorgen.

In de tweede plaats zijn we het niet eens met het voornemen van de

Inspectie om nader onderzoek te doen daar de vermoedelijke onrechtmatigheid van de in 2020 gesloten overeenkomst met Digibende. Weliswaar heeft de Inspectie teruggenomen dat het hier zou gaan om een lening en weegt het niet mee in het oordeel op de betreffende standaard, toch zien wij niet in welke meerwaarde het heeft om een overeenkomst die meer dan vijf jaar geleden is gesloten hierop alsnog te toetsen. Uit eerdere accountantscontroles is op dit punt immers geen onrechtmatigheid naar voren gekomen. Zinvoller lijkt het om tussen de Inspectie, de accountancy en het intern toezicht op dit punt nauwere afspraken te maken.

In het verlengde hiervan hebben we nog een vraag aan de Inspectie. Zoals in onze reactie aangegeven, zijn we bereid om alerter te zijn op mogelijke onrechtmatigheid van bestedingen. Zowel de RvT/ auditcommissie, de controller als de accountant toetsen dit al op basis van de door de bestuurder aanleverde informatie. Het conceptrapport van uw onderzoek geeft ons hiervoor geen specifieke aanwijzingen. We hebben zelf ideeën voor verbetering, maar wat wil de Inspectie op dit punt concreet in het samenspel tussen bestuur, controller, intern toezicht en accountant binnen SWVAM terug kunnen zien? Graag ben ik bereid om hierover een keer van gedachten te wisselen met u.

Tenslotte merk ik graag op dat de herziening van het onvoldoende oordeel van de Inspectie onvoldoende naar voldoende een gevoel van erkenning met zich meebrengt. Mogelijk hebben we binnen SWVAM een aantal zaken niet altijd volgens strikte vereisten ingeregeld. Dat heeft het onderzoek in elk geval duidelijk gemaakt. Bij ons staat het belang van de ontwikkeling van de leerlingen in eerste instantie voorop. We zien dit als onze primaire opdracht, ook als dit soms schuring geeft met bepaalde vereisten. Het is prettig om te merken dat dit bij de Inspectie ook meeweegt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

